

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čserbifke njedžělfke łopjeno

W Budyschinje

5. meje 1935

Baužen

Njedžela Misericordias Domini.

Matth. 18, 1—7.

Hdyž šu čłotwšy ludžo praschenja na Jesuša stajili, šu kóždy krocž s počnosće jeho ducha a mudrosće, lubosće a šwjatosće wotmošwjenje dostali. Wjazy krocž je šo pschi tym stało, šo to, šchtož je Jesuš na tajke praschenja prajik, wjele wjazy wuczby podawasche hacž w tajkim praschenju ležesche. Na pschikad na tamne praschenje, hacž je prawo, kěžorej dawć dawacž, Jesuš s krotkim šłowom niz jenož pschikšuschnosće w semškich wězach, ale šdobom te w niebjeskich wězach do woczow wša: dajće kěžorej, šchtož je kěžorowe, a Bohu, šchtož je Bože! A pschi tym dyrbjachu jemu dawčowu pjenes počasacž.

Na to je jara podobne, šo Jesuš pschi praschenju, šchto je najwjetšchi w niebjeskim kraleštwje, džěćo k šebi šawoła a nad nim, hdyž w šwojej niewinosći mjes wuczobnikami štejesche, tole žiwe a krašne wotmošwjenje da, s kotrymž hordosč pohłosta, kotraž s tuteho praschenja hladasche. Wón mózne napominasche: „Šawěrnje, ja praju wam, je-li šo šo njewobrocžicze a njebudžecze jačo džěćo, njebudžecze do niebjeskeho kraleštwja pschińć. Šchtož šo šam ponižuje jačo to džěćo, tón je najwjetšchi w niebjeskim kraleštwje“. Mjes wulkimi ludžimi štajnje na to hladaja, hacž je šchto něšcho wjazy hacž druhi, wjazy po bohastštwje abo čžesczi, mozy abo šašlužbje, drašći abo rjanosći. Njewinojte džěćo šebi w tym wšchěm ničžo njewě a njemušli, kšiba šo šnadž horda macž šwoje džěćo rjenje wobleta a hordosč w nim šbudžuje. Na tajku macž wěsće jeho myšle džěja, hdyž wón potom praji: „Šchtož pak pohóršuje jeneho tych mólcžkich, kiž do mnje wěra, temu by lěpje było, šo by młynški kamjeń na jeho šchiju potwješeny a wón potepšeny był w morju, hđžež najkšubsche je“. Tajtemu pohórščenju staji wón napschecžiwu škutk šarscheju

abo druhich, kiž šo ša džěćo šaraja: „Šchtož jene tajke džěćo horje wosmje w mojim mjenje, tón wosmje mje horje“. Tuž šu wěrijazy šarschi najwjetšchi w niebjeskim kraleštwje. Š nimi pak dale wučerjo, wučetki a wšchitzy, kiž šo w młodžinu a šyła w druhich próžuja, šo bychu Khrystušowi byli, čži šu wšchitzy přeni a najwyschšchi w niebjeskim kraleštwje.

Šchto to hižo rěka: žaneho pohórščenja dacž! Najwjetšiche pohórščenje, wothladane wot ššatwnych hrěchotw psched woczomaj džěćo, leži w tym, šo šarschi na nabožinu žaneje wadžnosće njekadža, s džěćimi njedželu njewjeczja, s nimi šemschi njekhodža, psched nimi ženje šwoju wěru njewušnaja. Šchula a pacžetška wučžba tola jeno pomhaja wěru a pobožnosć do džěćowjeje duške wušywacž; hłotwony wolitw na młodu dušku ma šarschiski dom. Šarschiske domy tworja kšchescžijanski wošadu abo njewěrijazu wošadu. Jesuš praji, šo pohórščenje pschińć dyrbi. A w najlěpschim ludu je pschezo pohórščenjow dosč. Ludkazerjo šu wšchudže. Šchto dyrbi s čłotwješa byčž, kiž pod pohórščenjom wotročće w šwojim šarschiskim domje! „Wěda čłotwješej, psches kotrehož pohórščenje pschińć!“ praji Jesuš, a šchto dyrbitaj šarschej našhonicž, kotraž šaj wot tajkeho Jesušoweho šłowa šudženaj! Wěda je nad šarschimaj, hđžež džěćo we wěre njesteja a pschecžiwu špytowanjam žiwjenja žaneje brónje, žaneho šnustkowneho šchita nimaja. Lubosće k džěćom šo šawěsće wjele namaka w ludu, tež hđžež je mačo wěry. Ale čłotwška lubosć žněje mnoho njedžaka. Boža pomož dyrbi pschistu-picž, a to šo jeno tam štanje, hđžež najpředy Bože kraleštwjo a jeho prawdosčž pytaja w domach, w kotrychž šo pobožnosć wot šarschich na młodžinu pschenješe.

Hdyž pak šu džěćo kšchescžijanskeho doma najwjetšiche w niebjeskim kraleštwje, potom tajke lube džěćo šobu k temu dopomhaja, šo šarschi rostw we wěre a pošnacžu, haj, hušto dosč psches šwoje njewinojte džěćo šarschi šo wobrocža.

Kaž móže čłowjeſ pſches wěrjazu mandželſtu do Božeho kraleſtwa pſchińcž, tak móža džěczi nana a maczet ſobu wſacž do njebjeſ. Haj, kóždy ſchěſczijan budže pſches ſwoje džěczi lěpſchi, pobožniſchi. Wſchaf je jemu haſle pſches džěczi móžne, po tutym ſłowje Sbožnifa čžinicž: „Se-li ſo njetwobrocziče a njebudžecze jaſo džěczi, dha wy njebudžecze do njebjeſteho kraleſtwa pſchińcž“.

Tak tež ſu młode mandželſtwa, kotrychž je nětko jaſo wjele, ſ wulkim žohnowanjom ſa zykſ naſcheho luđa. Džěczi ſu noſcherjo ſboža, ſu najwjetſche w njebjeſtim kraleſtwe.

Hamjeń.

Spěwajcže Bohu wſchitte ludu, Džělajcže ſ čžesczi Teho mjena!

Hłóſ: Budž čžescž, džaſ, ſhwalba Wjeſſchnemu.

Hacž ſem ſy, Božo, pſchijjedł mje,
Hacž ſem, mój ſwěrný Božo.
Hacž ſem mi idžeržal žiwjenje
Ty, moje wěcžne ſbožo!
Eſy mje tak jara lubował,
Mi čžěło, duſchu, wodnych dał
We ſwojej wulkej hnadže!

Hacž ſem ſy Knježe, pſchijjedł mje!
Čže ſhwalu duſcha moja:
Pſches zylę moje žiwjenje
Bě jo mnu ſmilnoſcž Twoja!
Ty prjedy, hacž běch rodženny,
Eſy poſtajił wſchě moje dny,
Wſchě lěta moje w ſwěcže.

Hacž ſem ſy Knježe, pſchijjedł mje!
Wiſhed Tobu padnu dele.
Daj mi wſchěch hrěchow wodacže,
Mam jich tu takle wjele —
Čžiti na mni wjele ſmilnoſcže
A daj mi ſbožne wumrjecže
Sdnyž čžaj mój je ſo minył.

Hacž ſem ſy, Knježe, pſchijjedł mje!
Eſy džeržal ſlubny ſwoje!
Daj ſo nětk w nowym narodže,
Eſym džěcžo lube Twoje.
Čže wutrobnje chzu lubowacž,
Čže ſtajnje męcž, Čže wobłhowacž,
Mój Wótče, ſmil ſo na mni!

Hacž ſem ſy, Knježe, pſchijjedł mje!
Budž čžescž, džaſ, ſhwalba Tebi!
Ty žórko wěcžnej' luboſcže,
Čžehi mje pſchěz bliže ſ ſebi
We ſwojim Eſynu Teſuſu
Daj Ty mi ſbožnoſcž njebjeſtu
Tam w twojim wěcžnym ſwětle!

J. W.

W Lipſtu

pola ſantora Domaschowjeje zyrkwoje.

(Stónčjenje.)

Bach njemóžeſche ſo dodžiwacž. Tuczi burjo, hórnižy džělaczerjo njeběchu w ſwojej domiſnje žaneho ewangelſkeho Božeho doma a žaneje ewangelſkeje ſhule měli a žannych ewan-

gelſkich předarjow a žannych ewangelſkich wuczerjow, pola ſo-
trnyž bychu móhli namaſacž roſwucjenje w tej wěrje, kotruž
chznych męcž. A nětk čžehnjechu jaſo wěrní protestantojo,
jaſo wuſwoleni Boži, a ničžo njepobrachowaſche, ſhiba tam-
ny mrócželowy a wohnjowy ſtołp, ſo by ſo toho zykſ lud
dohladał.

„Ich bin ein armer Erulant,
Also muß ich mich schreiben...“

tak ſpěwachu nětk jich wutrobný polne hłóſy hižo najdala. Poł
Lipſka čžehnjeſche ſ nimi hacž do wſow ſobu.

Wiſtu ſ lěwizny, Heinricha ſ prawizny, tak wróczi ſo Bach
domoj. Temu bě, jaſo by pod požohnowanjom krocžil.

W tak někotrej ſ hodžinow, kotrež nětk pſchindžechu, mó-
žeſche ſo ſtacž, ſo ſo woſtrjedž nekajteho džěla tak poſtróži,
haj ſamo ſpizy: Pſchězo hiſchcže ſo nětkle pucžowanſki kſi
w horſchczi, dale wlecžu pſches krajiny, kotrež njeſnaja, pſches
měſta, wſny, lěhny a hona, pſches deſchcž a wětr. A měžazy
dotho ſu woni hižo po pucžu, — dotho měžazy — tuczi put-
nikarjo, tuczi ſwědkojo woprawdžitoſcže, tuczi wěrjazy! Tu
čžehnje lud a čžěpi lud, kotryž wo ſwoju zyrkej wojuje.
Pſchězo hiſchcže bije ſo bitwa wo wěru w němich krajach,
haj bitwa wo wěru!

Do tuteho bolocžiweho ſpóſnacža podnuri ſo ſe ſwojim
ſnutſtownym džen a bóle. Katolikojo a protestantojo wo-
jowachu w nim, mnichojo a diaſonojo. Wěruwuſnacža ſo
w nim wadžachu. Wukładowanja Eſwjateho Piſma běchu
pſchecžiwu ſebi. Reformazije wupłodžachu napſchecžiwne re-
formazije. Horliwi ſbudžichu horliwiſchich, ſchcžijerjo ſaſo-
ſchcžijerjow — a na wſchěm poſledku njebě wſchón ropot a
wſcha hara, wſcho wojowanje a wobaranje ničžo druhe, ſhiba
wěcžne bėdženje čžłowjeſka ſ wěcžnym jandželom Božim: „Ja
tebje njepuſchcžu, ſhiba ſo mje požohnujeſch!“

A j e n e m u ſwjatemu krajeje čžehnjechu wſchitzny tuczi
mucžni wojowarjo, j e n e j ſwjatej zyrkwi woprowachu wo-
ni ſ póželſtwami a liſtami a ſe ſmahowaznymi ſhorhojemi,
j e n e m u ſwjatemu ſnamju pſchijſahachu njeſhabłazu ſwě-
ru ſe ſtykſnjennymaj rukomaj: Tón ſchiz, na kotrymž Boži
Eſyn ſwoju krej pſchela ſa čžłowjeſkow ſemje, tón ſchiz, ko-
trnyž wobdawaſche kraſnoſcž Boha Wótza ſ bliſchcžatym hoł-
bjom Duſcha, tón ſchiz ſchěſczijanſtwa ſtejeſche wſchſche
wſchitkich powyſchenn, jenaſ wyſoki, jenaſ ſchěroki. Wón tam
ſtejeſche jaſo wotſtykſnjenny kónz jich tyſazornych žedženjow,
kotrež ſo wſchě jednocžachu do jeneho jenicžkeho
ſchifa: „Ja wěrju!“

Džěło, do kotrehož Bach nětk wo dnjo a w nožy ſwoje
ſkutkowarſke mozy da, bě miſcha, kotraž dyrbeſche Katolikam
a Ewangelſkim a wſchitkim ſchěſczijanam tuteje čžłowſkeje
ſemje ſluſchecž, miſcha ſa j e n u zyrkej Eſwjateje Trojizny, ko-
traž je jenicžka a pſchězo jaſo jenož jenicžka, jena naſcha we
jeho najluſchchim a najſwjećišchim ſpěwnym waſchnju
h-moll. „Credo“ — „Ja wěrju“ — bě tón džěl jeje hobriſkeho
twara, kotryž najprěniſchi ſapocža a dokonja.

Se ſtareho ſławneho Gregorianſkeho ſhoralu wſa wón
hłóſy, ſ kotrymiž wón to: Credo in nuum Deum — Ja
wěrju do jeneho Boha — ſwjatocžnje wopiſa. Bě jaſo by
ſ tym wuprajicž chzyl: Tak wuſnawaſche čžłowjeſ wot wěcž-
noſcže ſem, tak wón wuſnawa a tak budže wón wuſnawacž
hacž do kónza ſwěta. Na to ſawyſkachu jeho ſhory ſ wyſta-
njom inſtrumentow Bohu Wótzej, ſtworicželej wſchěhomóž-
nemu njebjeſkow a ſemje, a potom ſyncžeſche a klicžeſche to
wſcho ſ polnym hłóſami wo Eſynu, kotryž ſo čžłowjeſ na-

rodzi, kotryž na fšchizju sa naš wumrě, krawjo se fšwjatnyh ranow; póželstwo wo horjestaczu pšchetorže želenje pod fšchizjom a pšchi rowje a fšhumjefche s wyftanjom k njebju. A we hłowach móžnyh a fšylny hlyšesche na pošledtu stup Salzburg-fškich exulantow, kotřiž cžehnjechu jako pošli pošlednjeje poněžnosće k ranju, pšchezo k ranju.

A tuta wulka melodia klinczi a klinczi dale s tuteho wulkeho džela fšlawneho mištra Jana Sebastiana Bacha. A wona čže wothłóž byč tež dženza stupa fšwěrnnyh, wěrnnyh fšchesczjanfškich wěrjaznyh, kiž cžahnu fšwoju dróhu k ranju, k ranju wěczneho fšwětkla, kotrež Jefuž Khrjstuž je, kiž sam praji: — Jan. 8, 12. —: „Ja fšym to fšwětko toho fšwěta. Sčtož ja mnu dže, tón njebudže fhodžicž w cžemnosći, ale směje fšwětkosć teho žiwjenja.“

A tuta fšwětko, tuta fšwětkosć je to, sčtož my trjebamy. Tamni Salzburgfšy, wot nješnješliwego bškopa Firmiana s domišny wuhnaczi, mējachu tuta fšwětko, tutu fšwětkosć, a tohodla cžehnjechu fštrofšchni pucž, kotryž by tač někotreho druhého do sadwělowanja dowjedł.

Tuž džimy tež my sa Jefužom, našchim ftanjenym Sbóžnikom, tač fšwěrnj, tač wobftajni, tač njemplyeni!

Džen džela.

„My čžemy fšebi nowy pošup našeho luda je fšwojej pilnosću, je fšwojej wutrajnosću, je fšwojej wolu cžejtnje fažlužicž. My njepróžemy wšchedomóžneho: „Kneže wufšwobodž Ty naš!“ My čžemy byč džekawi, my čžemy džekacž, fo bratrowszy fšnješć, fšromadnje fo bėdžicž, fo by junu pšchifšhla hodžina, w kotrež fšměny pšched njeho ftupicž a jeho prošecž: „Kneže, Ty widžifšich, fo fšmy fo pšcheměnilj; němfki lud njeje wjazny lud bjescžesnosće, hanibny, rosšchčepjenja, fšlabosće a małowěrn, ně, Kneže, němfki lud bu fažo fšylny w fšwojim duchu, fšylny w fšwojej woli, fšylny w fšwojej wobftajnosći, fšylny, fšnješć wšchitke woporn. Kneže, my tebe njepuščžimny. Požohnuj Ty nětk našy dženi a našy fšwobodu a s tym našy němfki lud a wóžny kraj.“

Tole je prajił Adolf Hitler 1. meje 1933.

„Džekajće fšwěru! To wam fšbožownje pšchepomha pšche wšcho. Dželo je to, k čžomuž je naš Bóh fšwołał.“

Bismarck.

„Nicžo wjazny fo njepryta na hospodarjach, hač fo budža fšwěrnj namařani. Potajkim to pšaczi, to pšaczi wšchěm, fo fšwěrnj fšy, kóždy w tym powołanju, w kotrymž je powołany a pšched Bohom njeplaczi to „sčto“, ale to „fač“.

Claus Harms.

Mižionstwo w nufy.

Wjaz hač junkrócž fšmy tu na to pošafali, fo fšy nětczifšche hospodarfške, pjenježne a politifške wobftejnosće fšawinowate, fo naše mižionfške dželo pod wulkej nufy cžepi a fo jemu strachi hroža, wořebje je fšarjadowanja tač mjenowaných dewifšow.

Mižionstwo w nufy! To reka sa fšchesczjanow: Na pomoz!

Tuž na pomoz my wšchitzy našchemu mižionfštwu mjes póhanami.

S čžim?

S modlitwu a s dobroproščenjom. Ale s wěrnej modlitwu, s wěrjazym dobroproščenjom!

S darami, s woporami, mařymi, wulfimi! S darami a s woporami džaka — džaka sa to, fo my mamy Jefuža Khrjstuža Sbóžnika — s darami a s woporami poškusnosće: Jefuž Khrjstuž praji, kafa: „Džicže a fšcžincže wšchitkich cžłowjekow mojih wucžomnikow!“

Se wšchěmi fšredkami, kotrež někač móžne a wužitne. Móžne je — a wužitka ma — fo hromadžifšich wšchě pošne fšnamki. Njetrjebasch je precž torhacž; ně wurěšaj kóždu tač, fo dořoko wořoko papjera wořtanje fšnadž porš fšchěroko. Sčtož by nahromadžil, wotedaj tam, hđžež hewał mižionfške dary wotedawasch; to budže pšchedewšchěm na farje. — Tole njeje nicžo nowe, to pač je něsčto, sčtož je fo pšchemało cžinilo. S kóždej fšnamku, kotryž fšpalifšich, wofšmješch mižionfštwu něsčto, sčtož jemu fšobu s pomozu. Tuž nawucž wořebje fšwoje džeczi, tu s pomoznikom byč.

Protyfa.

Wořoko jutrow cžitafšich ras fažo něsčto wo poštalenju jutrowneho fšwjedjenja — niž na wěřty dženi mějaza, ale na wěřtu njedželu a fšdobom tež wo pšcheměnenju zplje protnyki. Ale fšda fo, fo maja cži prawo, kiž praji: „S toho tola nicžo njebudže, tuž wořtajmy hnydom zplu wěž!“ Tač je to s tuteje pšchicžiny njedawno jendželsta wnyšnosć cžinila. Tola, tuta wěž njeje powšchitkownje tač na boč wotřtajena. Fšibaja fo, tola někačteje reformy dobyč. Tač fo wořebje jena s amerifškanfškich protestantifškich zřkwojow s tutym praščenjom jutrow a zplje protnyki fšaběra. Wona ma tež wěřte namjetny ja tajke pšcheměnenje. Mjenuje nam protnyku, kotruž čžedža dozpicž: „Eswětowu protnyku“.

Tuta dnybi mēcž: 12 mějazow; januar, haprleja, juli a oktobar kóždy 31 dnjow, tamne mějazy kóždy 30 dnjow. Kóžde bėřllěta ma tač 91 dnjow, 13 tydženjow, 13 njedželow a 78 wšchědnnyh dnjow. Nimo toho ma tuta protnyka lěto fškóncžaze dny a pšchěřtupneho lěta dny.

Tuta protnyka je w Amerizy wjele pšchihłowowanja namařala, tež pola fšastupjerjow druhich zřkwojow.

Tež w Němfkej buch pšched kóřtkim žadanja wofšjewjene, fo bychu fo jutry na wěřtu njedželu — fšnadž přěnjju w haprleji, poštajite. —

Zyřfej a ftat.

Njedžela Kantate ma fo lěřka wořebje jako njedžela hudžby a spēwa fšwjecžicž. Je džě tuta lěto tola wořebite jubilejne lěto wulfich hudžbnikow. Spominamy džě wořebje na: Jana Sebastiana Bacha, Händela a Schützju. Sa dopomnjecže fšlawneho Bacha bu tež wořebite plařetta pšchihotowana; bayerfška pjenješnyljerńja wuda tež wořebity pjenjes k jeho 250. narodninam.

Njedžela Jubilate je powitanje a šapořafanje pacžerfškich džeczi, kotrež čžjeja pšchichodne Jutry fšwój fšchčejnfški fšlub wobnowicž. S nimi fšy ftarřchi, fšmóřřja a pšchiwufšni do tutnyh Božich fšlužbow pšcheproščeni a jenaf fšhutnje zplu wořada. Haj zplu wořada! Albo njebě tač, fo je hač fšem se ftarřchifškim domom a se řchulu zplu wořada a tač kóždy wořadny wořebje tutym džecžom mēł pacžerfške rořwucžowanje dawacž s zplum fšwojim řadžerženjom? Sčtož wone nětk na pacžerjach fšlyřcha, čže wšcho tole jim jako zplu pšchěřtajicž, čže jim zplu, wulku fšchesczjanfšku wěru jako tu jenu móž pošafacž, kotraž w žiwjenju dobywa a fšebi wěcznu fšbožnosć dobudže. Ale to budže w tutnyh kóřtkich hodžinach cžejke, fšnadž fšamo njemóžne, hđnyž njeřku to widželi w fšwojim ži-

wjenju w starschiskim domje, w schuli, we wožadze. Albo nje-
wěsch sam, so na žiwym pschikadze najlěpje, najlōžicho wu-
knjesch a potom tež, shtož wobladašch a nawuknjesch, najrad-
scho czinišch? Sawěscze, kaž poźlednja konfirmazija je tuta
Boža služba njedzele Jubilate něscho wulke a khtutne niz jeno
sa džěcžo, ale runje tak jara sa dorosczenych, sa wšchěch wožad-
nych. Tohodla kwjeczmy ju wšchitzy řobu a podnućmy řo
hłuboto do toho, shtož wona nam prajicž ma, tež tehdy, haj
runje tež tehdy, hdyž i njeje řo wobřkōřbny řbēhaja pscheczi-
wo nam. Pschetož my chzemy tola wšchitzy to, shtož naj-
lěpsche a najsřpomōžnische sa džěcžo a — ja nař.

W Eisenachu kwjeczmy gymnasium, kotryž i teje řarřkeje
schule nasta, do kotrejež tež Luther řhodžesche, w juniju řwōj
750lětny jubilej. Na tutym dnju chzeja starym řlawnym
schulerjam wopomnjeńske tafle pořkwjeczicž, a to Lutheraj,
J. S. Bachaj a Walterej Gleraj.

W Srowjetruskej dže wojowanje pschecziwo zyrkwi a
nabořinje dale a je wōtre. Wjednik tuteje bjesbōžneje
řowjetruskeje agitazije pschecziwo wěre a zyrkwi je mjes
druhim řczēhowaze wosjewiř: „My chzemy wšchē zyrkwi řwē-
ta řapalicž do jeneho řlomjeniteho wohnja. Nasche atheiřti-
řke hibanje bu mōž njewuměrna, kotraž wšcho nabořne řacžu-
wanje wutupi... My dnyrbimy nasche antireligiořne džělo,
kotrež podrnywa řaklady stareho řwēta, hiřchcze bōle řekřnlicž.
Boži řkřžownizy wšchēch nabořinow dnyrbja wjedžecž, řo nje-
mōže ani řadny Bōh ani řadny řwjaty ani řana modlitwa
řapitaliřtiřki řwēt psched řahubu wukhowacž.“

Sřpaniřka je řo bōle řmērowařa a njeřteji wjazy tak
pschecziwo zyrkwi. Snajmjeńřcha mōžesch to po tym řudžicž,
kaž řu tam řutry řwjeczili. Loni wuhlada tam jenož ně-
kotre prozēciony, lēřka bēchu nimale po řylym řraju řwja-
tocžnořcze po wařchnju prjedawřscheho cžajřa wuhotowane.
Řacž runje njeřteji Seleny řchtwōřtk a Cžichy řjatt wjazy
řtatnje pschipōřnataj řwjataj dnjej, bēchu tola we wulkiř
mēřtach řkoro wšchē řlamy řacžinjene. Se řahorjenosčžu, tak
přschu, wobdžēli řo lud přchi řwjatocžnosčžach.

W Kanadže w Pořnōžnej Amerizy bēchu řo řesřchi ewan-
geliřko-lutherřzy duchowni, a to němizy, danřzy, řchwediřzy a
norwegřzy. Woni chzeja Lutherřkich, kiž tam njeřřu we wul-
kej licžbje, do řyřka řjednocžicž.

Se Sserbow a ř dalōřa.

Sserbřki džen w Budyřchinje bē jutřna řrijeda a řerbřki
wjecřor řa młodžinu a lud. Al hacž řo runje wjedro jara
pohubjeńřchi w bēhu dnja, bē řo tola popořdnju kaž wjecřor
řjana licžba řesřcha, a tež dopořdnja džēlařche hižo mařa
cžrijōdka na polu řerbřteje hudžby. Ale wēřo, mohlo, haj
dnyrbjařo tam hiřchcze wjazy Sserbow, młodnych a starnych bncž!
So něscho najsřpomnimy: wuřřnyřchachmy tam miřchtra B.
Krawza řecžo wo řerbřkej hudžbje a wo řerbřkim řpēwje, a
to pschede wšchēm wo tym, tak mamy řōn řpēwacž. K. řtud.
direktor D. Wiczas-Stollbergřki poda nam wulzy řajimaze
drōbnořtki wo Sserbach wōřolo Wittenberga a w Lutherow-
wym cžajřu. Cžerpajche wořebje ř Lutherownych řecžow řa
hlidom. W tutnych řu Sserbjo wjazy řrōcž najsřpomnjeni. K.
dr. Scholta pschednořchowařche wo řerbřkim piřymowřtwje a
nowinařtwje a pokajřa nam wobras jehō roswicžja. Mamy
řo tola wšchitzy hromadže wo to prozowacž, řo řwoje nowi-

nařřtwō řdzeržimy a dale wutwarimy. Tak mamy řo tež
wřchitzy řtaracž řa to, řo tež nasche řopjeńtko „Řomhaj Bōh“
řřhowa řwojich dotalnych cžitarjow a řo řich wjazy a wjazy
pschidobudže. Al tuž budž tež tu prořtwa pschidata, ř kotrejež
wřchē cžitarřki a wřchēch cžitarjow, wřchēch duchownych a wu-
czerjow, wřchēch Sserbow prořymy, řo wo rosřchērenje tuto-
ho řopjeńka řtaracž a tak řobu řkřžicž w tutym cžajřu Bořemu
řraleřtwu. Haj, hajmy řebi naschich řerbřkich wōřzow a ma-
czerjow řecž a wēru!

Łuřiza 300 lēt dořho řakřta! to je lēřka dalōřa a řchēřoko
po Łuřizy hēřko. Al to chzeja tež hōdnje pořkwjeczicž, wořebje
řwjatki. Tak pominaja na přch. w Łubiju hižo řlakatny
wřřche drōřow, řo wobdžēlicž. Tež nasche řopjeńtko ř tomu
hiřchcze to a tamne najsřpomni. Wořadny řu wořebje řwořane,
řobu pomhajč wuhotowacž wuřtajeńžu řtarōžitnořcžow, kotraž
řo w muřeju w Budyřchinje 30. meje řapocžnje. Tuž ju tež
nječ potom naschi wořadni řwēru wopnyřaja, řo bnychu wo-
hladali, shtō wšcho nasche wořadny a Bože domy řjaneho
maja.

Řindenburghōhe. To je w Rańřkej Pruskej. Tam chzeja
lēřka přēni řrōcž pařionřke hry hracž. Esobuřkrowacž bu-
džeja domjazy a hrajerjo ř řužneje Řēmřteje, hđžež mamy
tola w Oberammergawje hižo dořho řwētařlawne pařionřke
hry.

řloty a dejmantny mandželřki jubilej je wēřcze něscho,
shtōž kōžda wořada kōžde lēřto nima abo dozřla nima. Řēřk
je řajimaze řkřřchecž, řo w Rańřkej Pruskej loni 700 porow
ř řlotemu jubilejei dopomnjeńřki řjenjes, řa řloty kwař wēno-
wany dořta a 9 porow jubilejnu Bibliju ř wobrasami Ru-
dolfa řchāřera ř dejmantnemu kwařej.

ř Norwegiřteje přřchu, řo je tam nabořne hibanje na-
řtařo. W jenotliwych wořadach řteja řchēřřche řruhi w tutym
hibanju.

W řendželřkej řwjeczachy zyrkwi njedželu 28. hapřeje
jako „njedželu džēka“. Dozřicž chzeja ř tym, řo by w hořpo-
darřkim řiwjenju řkrowař a řnjeřiř řchēřcžijanski duch.

W Řhinje hrořy w řrajinje řonan řmjercž 12 000 000
cžłowjekow ř hłodom. Bē tam wulka řuchota.

Na pucž.

„Řhryřtuř je nam daty ř řbožu a ř řbōžnosčži. W nim
je wobřamřnjeny wřchōn řrořcht a wřcha radořč řa duřchu, řo-
traž řwōj hřch řacžuwa. Ale přjedny njemōže Řhryřtuř na-
řcha mōž bncž hacž my njeřřmy řami řebi njemōžni a řchē-
řowani je wřchelatornym cžēřpienjōm. Potom pak je tež
wōn nasch řřalm, řēřluřch a řpēw. Al na to pschidōže dořncze
a řbožo do wēcžneho řiwjenja.“ Luther.

Řiřtowanje: řa Jubilate: K. w B. — řa Kantate:
K. řcž w B. — řa Rogate (Bože řpicže) a dalřche řostaji
ř. w. ř. ř. —

Serbske spēwařske

su na předań w Serbskej knihařni w Budyřinje

ř